

ΤΟ ΘΕΜΑ

Ορόσημο
ο Δεκέμβριος

Η αναφορά στην επαναξιολόγηση τον Δεκέμβριο είναι η πρώτη ρητή καταγραφή χρονοδιαγράμματος-τελεσιγράφου προς την Τουρκία, αποκλειστικά για το θέμα των γεωτρήσεων στην κυπριακή ΑΟΖ

Ανοιχτοί οι δίαυλοι για τον διάλογο

Του **ΘΑΝΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**
Ανταπόκριση Βρυξελλής

Μια ευκαιρία για ελληνοτουρκικό διάλογο χωρίς περισπασμούς, με την ελπίδα της επανέναρξης διαπραγματεύσεων και για το Κυπριακό μέσα στο 2020, ή έστω στις αρχές του 2021, έδωσαν οι 27 αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων της Ε.Ε., υιοθετώντας κείμενο συμπερασμάτων το οποίο καλύπτει στον μέγιστο βαθμό τις ελληνικές θέσεις. Ωστόσο, δεν συμβαίνει το ίδιο με τις κυπριακές θέσεις, καθώς η Κύπρος αναγκάστηκε να συμβιβαστεί και να μη λάβει απόφαση καταγραφής πέντε ακόμα προσώπων και τριών οντοτήτων στον υφιστάμενο κατάλογο των κυρώσεων για τις παράνομες τουρκικές γεωτρήσεις στην κυπριακή ΑΟΖ.

Όπως εξηγούν στη **Realnews** διπλωματικές πηγές τρίτων κρατών-μελών, η Κύπρος εδώ και τρεις εβδομάδες πνίξε αφόρητα για το συγκεκριμένο θέμα, το οποίο μπορεί να τίνιζε στον αέρα όχι μόνο τις κυρώσεις για τη Λευκωσία και το καθεστώς Λουκασένκο, αλλά και τον ίδιο τον ελληνοτουρκικό διάλογο - ο οποίος έκλεισε μετά από πιτάνιες προσπάθειες της Γερμανίδας καγκελαρίου **Αγκελα Μέρκελ**, του ύπατου εκπροσώπου **Ζοζέπ Μπορέλ** και του προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου **Σαρλ Μισέλ**. Σημαντικό ρόλο έπαιξε και η πρόεδρος της Κομισιόν **Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν**, η οποία μίλησε με τον **Ταγίπ Ερντογάν** και του έδωσε μια ρεαλιστική προοπτική για τη λεγόμενη θετική ατζέντα - την οποία η Τουρκία χρειάζεται για να σώσει στο μέλλον την οικονομία της.

Συνεπώς, στη Σύνοδο Κορυφής, το βάρος της επίτευξης του συμβιβασμού με την Κύπρο και

τον **Νίκο Αναστασιάδη** έπεσε στον **Κυριάκο Μητσοτάκη**. Ο Έλληνας πρωθυπουργός, προτάσσοντας την επιδίωξη του μέγιστου οφέλους από τα συμπεράσματα, κατάφερε να φέρει ένα αποτέλεσμα που ικανοποιούσε τη Λευκωσία ως ένα βαθμό (και την Ελλάδα στον μέγιστο). Η αναφορά στην επαναξιολόγηση τον Δεκέμβριο είναι η πρώτη ρητή καταγραφή χρονοδιαγράμματος-τελεσιγράφου προς την Τουρκία, αποκλειστικά για το θέμα των γεωτρήσεων στην κυπριακή ΑΟΖ, καθώς το προηγούμενο τελεσίγραφο είχε -και σωστά- προτεραιότητα την Ελλάδα και την αποτροπή πολεμικής σύρραξης. Αξίζει να σημειωθεί ότι η κυπριακή επιδίωξη

Ικανοποίηση της Αθήνας για το τελικό σχέδιο συμπερασμάτων, μετά το οδονύκτιο θρίλερ στη Σύνοδο Κορυφής στις Βρυξέλλες

για 5+3 ονόματα (5 πρόσωπα και 3 οντότητες) στις δικές της κυρώσεις θα έμπαινε πάνω στα ήδη υφιστάμενα μέτρα κατά της Τουρκίας που υλοποιούνται εδώ και δύο χρόνια (κονδύλια, διάλογοι, κεφάλαια, ΕΤΕΠ, επενδύσεις, πάγωμα περιουσιακών στοιχείων κ.ά.).

Η κυπριακή πλευρά έπρεπε να πειστεί ότι ο ελληνοτουρκικός διάλογος για την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας, όπως ρητά αναγνωρίζεται στα συμπεράσματα, είναι ταυτόχρονα και γραμμή ζωής για το Κυπριακό και τη διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία με πολιτική ισότητα (όρος που μπήκε σε ένα από τα προσχέδια, αλλά αφαιρέθηκε από το τελικό κείμενο) και πως η προσθήκη νέων ονομάτων τώρα δεν βοηθά την Ελλάδα. Η κυπριακή πλευρά έπρεπε, επίσης, να πει-

Ελληνικές και κυπριακές Αρχές απαίτησαν τα ισχυρότερα δυνατά συμπεράσματα, τα οποία, ταυτόχρονα, δεν θα τορπιλίζουν τον διάλογο

στεί ότι η Ελλάδα (και η Ε.Ε.) έχει πολύ σοβαρή και συγκεκριμένη ατζέντα για τις κυρώσεις σε περίπτωση υπαναχώρησης της Τουρκίας και δεν θα διστάσει να τις ενεργοποιήσει. Έπρεπε ακόμη να πειστεί ότι το μπλοκάρισμα των κυρώσεων για το καθεστώς Λουκασένκο δεν βοηθά τη Λευκωσία, στην οποία όλοι οι υπόλοιποι εταίροι δείχνουν αμέριστη υποστήριξη και αλληλεγγύη, αρχής γενομένης από τον Δεκέμβριο του 2006 και το πάγωμα των προενταξιακών κεφαλαίων της Τουρκίας, μόλις ενάμιση χρόνο από την έναρξη των ενταξιακών συνομιλιών.

Για να γίνουν όλα αυτά, ελληνικές και κυπριακές διπλωματικές Αρχές απαίτησαν τα ισχυρότερα δυνατά συμπεράσματα - τα οποία ταυτόχρονα δεν θα τορπιλίζουν τον διάλογο. Οι κυρώσεις υπάρχουν στα συμπεράσματα με την αναφορά στα άρθρα 29 της ΣΕΕ και 215 της ΣΛΕΕ, «προκειμένου η Ε.Ε. να υπερασπιστεί τα

συμφέροντά της και τα συμφέροντα των κρατών-μελών της». Η «σύγκληση πολυμερούς διάσκεψης για την ανατολική Μεσόγειο» είναι μια φόρμουλα απεμπλοκής. Η πρόνοια για «αποφάσεις κατά περίπτωση το αργότερο κατά τη Σύνοδο του Δεκεμβρίου» είναι χρονοδιάγραμμα. Και πάνω απ' όλα η φράση «το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι η οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας και της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης θα πρέπει να επιλυθεί μέσω διαλόγου και διαπραγμάτευσης καλή τη πίστει, με πλήρη σεβασμό του διεθνούς δικαίου, και καλεί την Τουρκία να αποδεχθεί την πρόσκληση της Κύπρου να συμμετάσχει σε διάλογο για τη διευθέτηση όλων των θαλάσσιων διαφορών μεταξύ Τουρκίας και Κύπρου» αποτελεί την πραγματική ουσία των ελληνικών και κυπριακών διεκδικήσεων.

Ελληνική επιδίωξη ήταν και η παράγραφος 16, που ανέφερε πως «η Ε.Ε. εκφράζει ικανοποίηση για τα πρόσφατα βήματα οικοδόμησης εμπιστοσύνης από την Ελλάδα και την Τουρκία, καθώς και για την εξαγγελία ότι θα επαναλάβουν τις απευθείας διερυντικές συνομιλίες τους με στόχο την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας και της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης των δύο χωρών. Οι προσπάθειες αυτές πρέπει να συνεχιστούν και να διευρυνθούν».